
Jeromos füzetek



8. szám

Aratás '92

Szent Jeromos Bibliatársulat
« « « Budapest, 1992 » » »

Tartalom

Ajánlás	1
Csendes percek [elmélkedések]	2
Kisgyermekkeresztése a Bibliában (Kovács Gábor)	5
Innen-onnan [hírek] (Rajkai István)	10
A Biblia a holnap társadalmában (H. Krätzl)	15
Hétlépés módszer (Anneliese Hecht)	17
A bibliaapostolság ausztriai szervezete (Székely István)	21
Igaz történet [Kis Jeromos]	24
Rendezvények	25
Társulatunk [információk]	29
Jószolgálat	31

J e r o m o s f ü z e t e k
Biblikus-lelkipásztori, gyakorlati folyóirat
lelkipásztorok, hitoktatók, bibliaapostolok számára

ISSN 0866-2207

Szerkeszti és kiadja:

a Szent Jeromos Bibliatársulat
1063 Budapest, Szfv u. 51. sz.

A szerkesztőbizottság tagjai:

Pantó Eszter, Rajkai István, Székely István
Tarjányi Béla, Vágvölgyi Éva

Felelős szerkesztő:

Tarjányi Béla

Nyomda:

Agapé Kft. Szeged,
Mátyás tér 26

Címkép: Aratás a Szentföldön (fotó: Székely János)

Bibliaolvasás

A Szentírásban az Isten szól hozzánk emberi szavakkal. Isteni és emberi vonásai vannak a Szentírásnak. Miként az Úr Jézusban valóságos Isten és valóságos ember van, úgy a Szentírásban is az Isten igéje az emberi szavaknak testében jelenik meg. Az Anyaszentegyházat pedig azzal a küldetéssel ruházza fel Krisztus, hogy ebből az igéből éljen és ennek az igének erejével tartsa egyben a híveket, akik hallgatják Isten igéit és megőrzik azt. A Szentírás nem állhat meg az Anyaszentegyház nélkül. Az Anyaszentegyház magáénak tartja a Szentírást, de hirdeti, hogy egyedül nem elégséges, hanem az Egyház élő hagyományaiban lesz a mi számunkra az Isten élő igéje, amely bennünket megújhodott egységbe foglal.

Azt azonban hangsúlyozottan kell hirdetnünk, hogy az Anyaszentegyház tanításának a Szentírás és a Szenthagyomány a lelke. És amikor a Szentírás olvasására akarunk buzdítani Benneteket, akkor rá kell mutatnunk, hogy az Isten igéjének kegyelemközvetítő ereje van.

*A Magyar Püspöki Kar
közös pásztorlevele, részlet
1965. jan. 25.*

Öt kenyér

„Van itt egy fiú öt árpakenyérrel” (Jn 6,9)

Ötezren
öt kenyéren,
éhség,
készség,
nyitottság,
reménység.
Ötezren
öt kenyéren:
Megjelenít,
elevenít,
hálaadás,
átváltozás,
áldozat,
megemlékezés.
Ötezren
új kenyéren:
újra adja,
újra nyújtja.
Szent este,
szent Teste,
Szent Vére
egyesít,
boldogít,
táplál,
lelkesít,
Ötezren
öt kenyéren.

Jézus szólt: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér.
Aki e kenyérből eszik, örökké él” (Jn 6,51).

[Ecsedy Tamás]

Bizalom

Hinni annyit tesz, mint hinni Isten végtelen szeretetében, hogy maradéktalanul, teljesen Rá bízunk magunkat. A bűnbeeséskor ezt a feltétel nélküli bizalmat veszítettük el, nem hiszünk többé abban, hogy amit az Isten akar nekünk, az jó. Mi magunk akarjuk tudni és eldönteni, mi a jó és mi a rossz nekünk, és aszerint cselekszünk. Ez a jó és rossz tudásának fája, melynek tetszetős gyümölcsét leszakítottuk, de amelynek édessége megkeseredett a szánkban. Ezért kell félnünk a haláltól is, mert nem látjuk, mi jön azután, s mivel az Isten szeretetében nem hiszünk többé, hogy jót ad nekünk, hát rettegünk és félünk, hogy mi vár ránk a földi lét után. Jézus a megváltásban újra visszaadta nekünk ennek a hitnek és feltétel nélküli bizalomnak a lehetőségét. Semmi mást nem akart nekünk mondani Isten Jézus által, mint hogy minden emberi képzeletet felülmúlóan szeret bennünket. „Nézd, ami a legdrágább nekem, azt adom érted. Hidd már el végre, hogy szeretlek!” Amelyik vallás nem tud erről a szeretetről, az nem tud semmit.

Mi pedig a saját kincseskamránkat fosztogatjuk, mert nem tudjuk többé, hogy az Isten szeretetből nekünk adta a világot.

Jézus az Isten irántunk való szeretetének a szava, a Szó, mely számunkra ezt a szeretetet kimondja. Az Ő egész lénye, mindenestül a Szó, mely újra kigyújtja az isteni szeretet világosságát számunkra. Ez az a soha nem volt örömhír. Az összes többi, amiről az evangéliumok beszélnek, már mind benne volt az Írásokban (a különböző tanítások, stb.).

* * * * *

A tettek értelmét vagy hiábalóságát nem az eredményességük adja meg, hanem a szeretet mértéke, amellyel tettük. A látszólag eredményes dolgok is tökéletesen értelmetlenek szeretet nélkül, csak a pillanatnak szólnak, nem maradandóak. És a pillanatnyilag hiábalónak látszó tetteket is maradandóvá teheti a szeretet.

Szólnom kell

Kell, hogy mindenféle lehetséges
Módon beszéljek Rólad,
És akarok is minden lehetséges
Módon beszélni Rólad.
A Te szereteted úgy megragadott engem,
Hogy egy nyelv kevés, hogy szóljak róla.

Rólad beszélek a képek nyelvén,
Rólad beszélek a zene nyelvén,
És Rólad beszélek szavaimmal.

Mindez nem művészet:
Egy csecsemő gügyögései csupán,
Aki még egész lényével mondja ki örömét.
Nem egyéb, mint a csecsemő örömteli kapálódzása,
Mosolya, hangocskái.

Mindenféle lehetséges módon
Beszélnem kell Rólad:
Ha csak úgy tudok, mint a csecsemő,
Akkor úgy, mint a csecsemő.

Csak a magam nyelvén szólhatok,
A magam kicsiségében és egyszerűségében.

A szólás ereje
Nem a forma tökéletességében van,
Hanem ha a szív bősége
Nyer formát zenében, képben, szóban.

[Hava]

Kisgyermek keresztsége a Bibliában?

Fundamentalista és katolikus szentírásértelmezés

Kovács Gábor

1895-ben az Egyesült Államokban különböző protestáns felekezetekhez tartozó keresztyének öt pontban állapodtak meg, mint a hiteles krisztusi hit fundamentumaiban, szemben a modernista áramlatokkal. Az öt pont: a Biblia tévedhetetlensége, Jézus istensége, Urunk szüzi születése, a kereszten szerzett megváltás, Krisztus testi föltámadása és eljövetele. A „fundamentalizmus” katolikus szemmel nézve lényegében egészséges tendencia, a hit természetfölötti tartalmának védelme a racionalizmus támadásaitól.

Tényleges megvalósulásában azonban a fundamentalizmus túl szűk világba vezet. A Szentírás sugalmazottsága a fundamentalisták számára a *betűszerinti magyarázat* jogosultságát jelenti. Tágabb értelemben fundamentalista szentírásértelmezésről beszélünk mindig, amikor a Biblia egy-egy szövegének jelentését nagyobb összefüggések elhanyagolásával egyszerűen a kimondott szavak értelméből igyekeznek kiolvasni. Ez az értelmezési mód különösen a szabadegyházakra jellemző.

Konkrét példa többet mond. Derek Prince *A keresztyenség hat alapítása* c. művének 2. kötete (Hit Gyülekezete, 1989) bizonyítani próbálja a legtöbb szabadegyház közös tanítását, mely szerint a csecsemők nem alkalmasak a keresztségre, mert nem tudják teljesíteni a keresztség feltételeit: hit, megtérés, stb. Foglalkozik azzal az ellenvetéssel is, hogy magában a Bibliában is előfordul: valaki megkeresztelkedik *egész házanépével együtt* (Kornéliusz, a filippi börtönőr). (Biblián kívüli érvek a fundamentalista számára nem léteznek!) Válasza sajátos és a fundamentalista észjárásra jellemző: „*bebizonyítja*”, *hogy sem Kornéliusz, sem a filippi börtönőr házanépében nem voltak csecsemők* (33-35. o.).

Persze a Szentírás direkt módon nem beszél arról, hogy a két családban milyen korú gyermekek akadtak. Prince bizonyítása ezért indirekt: egyik háznépben sem fordulhattak elő értelmüket még nem használó gyermekek, mert a Biblia állítása szerint „mindnyájan” értelmes tevé-

kenységet folytattak. Kornéliusz például így beszél: „Mindnyájan itt állunk az Isten színe előtt, hogy meghallgassuk, amire neked az Isten megbízást adott” (Csel 10,33). A filippi börtönőréről pedig azt olvassuk, hogy Pál és Szilás „hirdették neki és egész háza népének az Isten szavát” (Csel 16,32), s hogy „örült egész háza népével, hogy az Isten híve lett” (16,34). Ugyebár, csecsemők nem hallgathatták meg Pétert, csecsemőknek nem hirdethette Pál az Isten szavát, csecsemők nem lehettek Isten hívei, mert mindez értelmes tevékenységet tételez föl?! Ha tehát „mindnyájan hallgatták Isten szavát, az „egész” háznépnek hirdették az ígét és az „egész” háznép örült, hogy Isten híve lett, akkor abban a háznépben nem voltak csecsemők. Így, amikor az egész háznépet megkeresztelték, nem kereszteltek személyes hitre és elkötelezettségre még képtelen kisgyermekket.

Ez a logika félelmetesen precíz, csak éppen... Az elfogulatlan olvasó, ha nem is tudja érzéseit szavakba önteni, önkéntelenül érzékel valami mesterkéltséget Prince bibliamagyarázatában. Tegyük föl egy pillanatra, hogy voltak csecsemők Kornéliusz és a filippi börtönőr családjában, amikor ott az evangéliumot hirdették; ebben az esetben Prince szerint a szövegben ezt kellene olvasnunk: „Mindnyájan itt állunk az Isten színe előtt - *a csecsemők kivételével* -, hogy meghallgassuk, amire neked az Isten megbízást adott,” illetve: „Hirdették neki és - *a csecsemők kivételével* - egész háza népének az Isten szavát.” De ki beszél így? A sugalmazás áthatja a Szentírás szövegét, de nem változtatja meg az emberi beszéd természetét. Márpedig a beszéd természetéhez tartozik, hogy *a magától értődőt kimondatlanul hozzáérti a szöveghez*. Azt mondjuk például: „Lajos jött be az ajtón. Nem így fogalmazunk: „A sarkai körül elfordult ajtó által szabadon hagyott nyíláson bejött Lajos, a rajta lévő ruhadarabokkal és cipővel együtt. A szóbanforgó bibliai mondatokban maga a szöveg értelme zárja ki, hogy az állítás a csecsemőkre is vonatkozzék, minden külön szóvátétel nélkül. Vagyis: „a csecsemők kivételével” megszorítás, bár nincs a szövegben, jelen van a „kimondatlanul hozzáértett magától értődőben”, és eleve korlátozza a „mindnyájan” és az „egész” szavak jelentését. Azok használatából így nem derül ki, hogy a kérdéses családoknak voltak-e akkor csecsemői. A kérdés nyitva marad.

A „kimondatlanul hozzáértett magától értődő” nem valami belemagyarázás, hanem az emberi nyelv mivoltához tartozó, szükségszerű és ki nem küszöbölhető jelenség. Amit látunk, mindig egy adott láthatáron belül jelenik meg. Lehúzott redőnyű szobámban láthatárom a falakig ter-

jed, a kerti fákat már nem látom. Ha fölhúzom a redőnyt, látom a fákat; ha kimegyek a kertbe, távolabbi fák és házak is a horizontomon belül kerülnek; méginkább kitarul a látóhatár egy hegy csúcsáról. Van szellemi látóhatár is. Egy kijelentés mindig egy bizonyos szellemi horizonton belül bír jelentéssel; a horizont korlátoz, értelmez, meghatároz. A láthatalan ember c. Chesterton-novellában a rejtélyes bűnesetek földérfője, Brown atya így beszél: „Észrevették már, hogy az emberek soha nem arra válaszolnak, amit mondunk? Arra válaszolnak, amit gondolunk, vagy amiről úgy vélik, hogy azt gondoljuk. Ha például egy úrhölgy azt kérdezi a másiktól egy vidéki kastélyban: - Lakik valaki nálatok? -, a megkérdezett nem válaszolja: - Igen, a komornyik, a három inas, a szobalány és így tovább -, holott a szobalány talán éppen a szobában van, és a komornyik ott áll a széke mögött. Azt mondja: - Senki sem lakik nálunk -, érteve: senki olyan, akire te gondolsz. De gondoljuk el, hogy egy járványt vizsgáló orvos teszi föl a kérdést: - Ki lakik Önöknél? -, ebben az esetben már eszébe jut az úrhölgynek a komornyik, a szobalány és a többi. A nyelvet így használjuk; egy kérdésre sose kapunk betűszerinti választ, még ha igaz választ kapunk is.” A novellában a levélhordó a gyilkos; hárman is látták bemenni az áldozat házába és kijönni onnan (a leveles zsákba rejtett hullával), de egyik megfigyelő se gondolta, hogy a postást említene kellene. A történet ugyan épp olyan valószínűtlen, mint amilyen szellemes, de Brown atya megállapítása a nyelv természetéről - telitalálat. Egy mondatból mindig azt olvassuk ki, amit aktuális megértési horizontunk lehetővé tesz.

Az elfogulatlan olvasó magától értődőnek tartja, hogy csecsemők nem hallgatnak prédikációt, ezt nem szükséges számára külön jelezni. De mi történik akkor, ha az olvasó szellemi horizontja korlátozott? Teszem azt, a csecsemő-kereszttség kérdésében. Ha valaki látott pogány életű keresztényeket, vagy találkozott egy ritualizmusba merült, evangéliumot nem élő pappal, kialakulhat benne az a gondolat, hogy a kisgyermek megkeresztelése üres, haszontalan szertartás. Hát még ha van tapasztalata a szívből megtért, élő hitre jutott felnőtt Istennel való találkozásának föl-kavaró élményéről! Mi történik, ha valakiben megszületik a meggyőződés, hogy szubjektív hitélmény nélkül a kereszttség objektív ténye nem használ semmit? Hogy - mint Derek Prince mondja - a kereszttség csak „annak a belső változásnak a külső pecsétje vagy megerősítése, ami a megtérés által már megtörtént (im. 29.o.)? Az ilyen ember szellemi horizontja lezárul a kisgyermek-keresztelés előtt. Individualista agyába

nem fér többé a gondolat, hogy egy „háznép, egy család közösségként fogadhatja az isteni életet - a felnőttek felnőtt módján, a gyermekek gyermek módján, a csecsemők csecsemő módján. Azt a tényt, hogy a Szentírás - amint az kétségtelen - hitet és megtérést kíván a keresztséghez, döntő érvnek tekinti a csecsemő-keresztség ellen (pedig a tudatos döntés követelménye - ismét csak „kimondatlanul hozzáértett magától értődéssel” - kizárólag döntésre képes, eszét használó emberrel szemben támasztható, a csecsemők sorsáról tehát az idevágó szövegek nem mondanak semmit). Ha pedig fölmerül a gondolat, hogy Kornéliusz és a filipp-i börtönőr házában talán csecsemőket is megkereszteltek, ez elviselhetetlen számára. Addig keres ellene érvet, amíg nem talál; az ellenérvekre pedig süket marad.

Ez a jelenség a megértési horizont korlátozása, más néven: az előítélet. A fundamentalisták azt gondolják, hogy mindenben a Szentírás szerint gondolkodnak, pedig Biblián kívüli prekoncepciók vezérlik őket. A szabadegyházak elfordulása a népegyháztól eleve beszűkíti írásértelmezésük láthatárát. Láthatjuk a régi disztichon igazságát a Szentírással kapcsolatban:

Hic liber est, in quo quaerit sua dogmata quisque,
invenit et pariter dogmata quisque sua.

Magyarul: „Ez a könyv, amelyben mindenki a saját dogmáit keresi, és meg is találja benne mindenki saját dogmáit.” Megtalálja, mert előítéletei behatárolják megértési horizontját. Az előítéletek föladásához alázat szükséges, és ritka az alázatos ember.

Mit tegyünk hát? Talán ne is tápláljunk reményt a Biblia helyes értelmezésére? Hiszen mindannyiunk megértési horizontja korlátozott! Való igaz; de létezik egy korlátlan horizont is. Ez nem a miénk, hanem a Szenléleké. „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik. Nekünk azonban feltárta Isten a Lélek által” (1 Kor 2,9-10). Az Isten mélységeit fürkésző Lélek nemcsak a Szentírás főszerezője, hanem az egyház megértési horizontjának őre is: „Ő majd elvezet benneteket a teljes igazságra” (Jn 16,13). Ha nem értek egy könyvet, elolvashatom ugyanannak a szerzőnek másik művét is, hogy tisztábban lássak: nos, a Szentírás mellett az Egyház szent Hagyománya is a Szentlélek alkotása. S ha még mindig bizonytalanságban volnék, megkérdezhetem személyesen a szerzót, hogyan értetted ezt vagy azt a kijelentését: nos, az Egyház Tanfőhivatalán keresztül

(ami nem valami római hivatal, hanem a pápa és a vele egyesült püspökök tanító funkciója) személyesen a Szentlélek beszél. „A Szentlélek is, mi is úgy láttuk jónak...” - határoz az apostoli zsinat, amikor vitás kérdés merül föl az evangélium értelmezésében (Csel 15,28). Az egyes hívő nem tévedhetetlen, de az Egyháznak a pápa és a vele egyesült püspökök vezetése alatt álló közösséget a tévedhetetlen Szentlélek irányítja. Képtelenség, hogy ez a közösség évszázadokra eltévedett volna a Biblia helyes értelmezésétől (és csak most, egyes kisebb csoportok találjanak vissza a helyes útra), például olyan alapvető kérdésben, mint a gyermekkeresztség. Isten Lelke nem ment aludni. Hütlenség és bűn akad a Péter sziklájára épített Egyháznak elég, de ugyanakkor „az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt” (Mt 16,18).

A csecsemőkeresztség kérdésében az apostoli gyakorlatra vonatkozó lelőhelyek (Csel 10,24-11,14; 16,14-15; 16,32-34; 18,8; 1 Kor 1,16) nem nyilatkoznak ugyan határozottan, de legalábbis érzékeltetik, hogy az ókori hívő közösség ebben a dologban nem gondolkodott olyan individualista módon, mint az újkori bibliaolvasó. A hagyományt vizsgálva egyértelmű, hogy a kisgyermekes keresztelését nem tekintik abszurdnak; Origenész (3. sz.) az apostolokra vezet vissza. Végérvényes hitreflexió a Tanfőtöbivatalnak a Trentói Zsinaton (1546) megfogalmazott hittétele, mely szerint az újszülött kisgyermekes „anyjuk méhétől megkereszteendőek. Ezt a hittételt megint az Egyházi Törvénykönyv 868. kánonjának „horizontjában kell fogadnunk, amely szerint a kisgyermeket csakis akkor szabad megkereszteelni, ha legalább az egyik szülő beleegyezik, és megalapozott remény van a katolikus vallásban való nevelésre. Azaz, ha hit és megtérés várható...”

Íme, a keresztség kisgyermekes részére történő kiszolgáltatásának teljes, katolikus horizontja! A katolikus bibliamagyarázat átfogóbb, kiegyensúlyozottabb, szervezettebb, mint a fundamentalista. A hit és a megtérés valóban szükséges a Biblia szerint. Ennek hangoztatása érték a szabadegyházaknál; igenis, tanulhatunk tőlük. De ugyanakkor fontos bibliai elv az is, hogy Isten minden ember üdvösségét komolyan akarja (1 Tim 2,4), pedig a világ a gonosz hatalmában van (1 Ján 5,19). Isten üdvözítő kegyelme megelőzi és létrehozza az ember hitét és megtérését: Isten „előbb szeretett minket” (1 Ján 4,19). Mindig Isten a kezdeményező. Ennek beszédes megnyilvánulása, hogy az újjászületés fürdőjében kisgyermekes is részese lehetnek, akik tudatos döntéssel még nem tudják elkötelezni magukat a megváltás befogadására. Az üdvösség ingyenes.

INNEN - ONNAN

Összeállította: Rajkai István

Izrael: Leopárdnyomok a Holt tenger partján

Amióta 1974-ben az izraeli sivatagban egy már kipusztultnak hitt leopárdfajta lábnymait felfedezték, Rudolf Lammersban egyre érlelődött a gondolat, hogy filmet forgat e ritka állatról. Giora Ilanyval, az izraeli zoológusnővel együtt indult a szép nagymacska nyomát követve a Sínai félszigetre, ahol fárasztó, de felejthetelen szépségű kalandokat éltek át. Sikerült lencsevégre kapni a sínai leopárd életét és ezzel megörökíteni azt az utókor számára. A páratlan dokumentumot május 25-én mutatta be a 3SAT televízióműsor. [rtv]

Szentpétervár: Eddig ismeretlen kézirat a Biblia népeiről

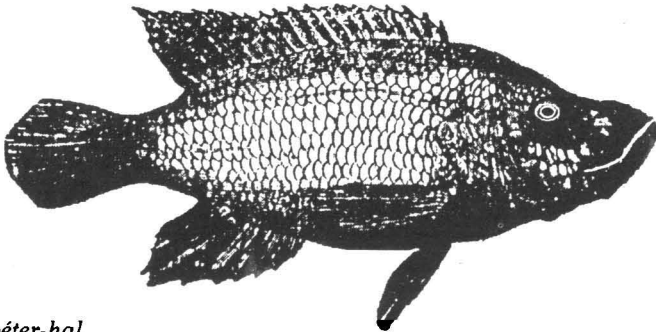
A tudósok antik vallástöréneti és bibliai ismereteink kibővülését várják a szentpétervári Nemzeti Könyvtárban most első ízben átvizsgált kéziratgyűjteménytől. A több mint 1350 darab, részben az ókorból származó kézirat, az ún. Firkowitz Gyűjtemény számos utalást rejteget a samaritánusok történetével és kultúrájával kapcsolatosan - adták tudtul az izraeli rádióban az egyik hitközösség kutatói, akik nemrég tértek vissza az egykori Szovjetunióból. A gyűjtemény többek között bibliai könyvek tekerceit, imakönyveket tartalmaz, de orvosi, nyelvészeti és történeti szövegeket is héber, arám valamint arab nyelven. „Egy elveszettnek hitt kultúra beszédes szószólóra akadtunk” - nyilatkozta Elazar ben Zadaka teológus.

Izrael: Felfedezték a legrégebb emberi települést

Eddigi ismereteink szerint a legrégebb emberi település nyomait fedezték fel Izraelben a Genezáreti tó partján végzett ásatások során. A tó különösen alacsony vízállása tette lehetővé, hogy egy, a kőorból származó nomád emberi település maradványait tárják fel teljes egészében - nyilatkozta Bani Nadél, a régészcsoporthoz vezetője az újságírók előtt Jeruzsálemben. A jó állapotban lévő település a tudósok szerint legalább 19 000 éves.

A tábor kb. 20 vadászból és gyűjtőből állhatott. 100 m² alapterületen ásták ki a kerek alakú lakókunyhók maradványait, melyeket szalmából, agyagból és ágakból építettek. A padlóból gazellák, őzek és más állatok csontjai kerültek elő, de vadbúzára és árpára utaló nyomokat is fölfedeztek. Nagy mennyiségben találtak halcsontokat is. A kőkori nomád emberek főleg vadászatból és halászatból tartották fenn magukat. A régészek

véleménye szerint valószínűleg ők voltak a Genezáreti tó első halászhai, nem sokkal azután, hogy a tó édesvizűvé vált. Tengeri kagylókból származó gyöngyösek is szerepelnek a leletek között, ami a tudósok véleménye szerint azt tanúsítja, hogy a tábor lakói a parttyázások során a tótól kerekén 100 km távolságra lévő Földközi tengerig is eljutottak. Arra azonban semmiféle magyarázatot sem találtak, hogy a lakosok miért csak 6 hónapon át tartózkodtak évente a táborban. Ugyanis egész évben elégséges táplálék állt rendelkezésükre - állapítja meg Nadel.



szentpéter-hal

Két, újonnan betelepített halfajtától eltekintve, a Galileai-tóban még mindig ugyanazok a halfajták élnek, amelyeket Péter és társai halásztak. A mintegy huszonöt halfajta közül csak néhánynak van nagyobb jelentősége. Első helyen említjük a „Szent Péter hala néven ismert halat (Tilapia), amelyből valószínűleg a legtöbbet fogták a bibliai időkben. A régi fogás mennyiségét ma már nem tudjuk meghatározni, ma viszont, tudományosan ellenőrzött módszerek segítségével, évente mintegy 300 tonna szentpéterhalat fognak ki, a többi halfajtából pedig majd ezer tonnát. Ebből a mennyiségből 800 tonnát tesznek ki a tavi szardíniák (*Acatobrama terrae sanctae*), amelyeket az éjszakai halászat korszerű módszereivel kerítenek hálóba. [G.Cansdale]

Hollandia: Biblikus szabadtéri múzeum

A nyári turistaszezon idején egy különleges múzeumra szeretnénk felhívni olvasóink figyelmét, akik akár az idén, akár máskor Hollandia felé igyekeznek.

A múzeumot 1911-ben nyitották meg és azóta egyfolytában gazdagítják, nagyobbítják. A háború előtti épületeket újjal egészítették ki, ame-

lyek az ókor nagy birodalmait mutatják be: Egyiptomot, Asszíriát, Görögországot, a Római Birodalmat. Az utóbbi években nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy belsőépítészetileg is megfeleljenek egy modern múzeumnal szemben támasztott követelményeknek. Ez már a főépületen is észrevehető: két évvel ezelőtt készítették el az Ó- és Újszövetség történetének kiállítását, amit diaelőadásokkal is kiegészítettek. A látogató itt figyelemmel kísérheti egy-egy bibliai történet keletkezését annak frásbafoglalásáig. Modellek, makettek, régészeti leletek egész sora gondoskodik idősebbek és fiatalabbak számára érdekes látnivalóról.

A múzeum külső épületeit is állandóan restaurálják, alakítják. Az elmúlt télen például a keleti vendégfogadót újíttották fel. Az év elején építettek újjá egy jordániai karavánszeráj tervei szerint. A rekonstrukció lehetővé tette, hogy az épület egyik részét kiállítóteremmé alakítsák, ahol képekkel, rajzokkal és a beduinok életéből vett modellekkel a régi Kelet poros utcáinak hangulatát idézik.

A múzeum egy másik része azt mutatja be, milyen körülmények között laktak az emberek a bibliai időkben. A látogató egy kis falucska házai között sétálhat, és beléphet az egykori zsinagógába is. A házak használati tárgyainak jó része az ősi Palesztínából származik. A falu megtekintése után az ember jobban megérti azokat az embereket, akik a Bibliát papírra vetették, és azokat is, akik első címzettjei voltak az isteni Szónak. Másrészt a bibliai szövegek is mélyebb értelmet nyernek.

A múzeum nem titkolt célja érdeklődést kelteni az emberekben a Biblia iránt. A szép környezet mellett két étterem és egy gyerekek számára készített játszótér is azt a célt szolgálja, hogy ide kiránduljon minél több ember.

A múzeum címe: NL-6564 NIMWEGEN Profetenlaan 2. Március 20-tól november 2-ig tart nyitva. Felnőttek számára 8.-, gyermekek számára 5.- holland forint a belépő. Csoportos látogatás esetén és nyugdíjasoknak kedvezményt is adnak.

Izrael: kiásták Arkelausz palotáját

Jerikótól északra izraeli régészek megtalálták Heródes Arkelausz palotájának maradványait. A palota léteéről eddig is tudomásunk volt, de a régészek nem ismerték annak pontos helyét. Nagy Heródes fia ezt a palotát nem sokkal Krisztus születése előtt emeltette. 600 évvel később a közelében bizánci stílusú bazilikát építettek, amelynek romjait az ásások nyomán szintén megtalálták. A palota időközben napvilágra került falai megmunkált kváderkőből készültek, melyek belső, szobák felőli oldalát gazdagon díszítették festéssel.

Izrael: Jeruzsálem 3000 éves

Jeruzsálem 1996-ban emlékezik meg arról, hogy háromezer évvel ezelőtt, Kr.e. 1004-ben Dávid király furfangos csellel hódította el a jebuziták kezéből (2 Sám 5,8). Dávid király a korábbi erődfővárost az egyesített Izrael fővárosává tette. Sílóból idehozatta a Szövetség ládáját. Később fia, Salamon király építette fel a Templomot, Jahve szent lakóhelyét.

E három évezred alatt talán a Föld egyik városa sem gyakorolt akkora hatást az emberiség történelmére, mint Jeruzsálem. Zsidók, keresztények és az iszlám követői egyaránt szent városukként tisztelik.

Teddy Kolek, a város polgármestere szerint Dávid király alakját és tetteit a Korán nagyra tartja, zsoltárait éppúgy éneklik a zsinagógákban, mint a keresztény templomokban. Aligha lehetne alkalmasabb személyt keresni e föld szülőttei közül, akire való emlékezés jobban összerakhatná e három világvallás híveit.

A polgármester többek között azt is elmondta, hogy az ünnep emlékére hasonló jelentőségű építményt szeretnének emelni, mint amilyen Párizs számára az Eiffel torony. Számos konferencia és emlékünnepe rendezésével akarják növelni az ünnepi hangulatot.

Leletek Jeremiás próféta idejéből

Nemrégiben állították ki a jeruzsálemi Héber Egyetemen annak a nyolc ásatásnak a legfontosabb leleteit, melyeket 1978 óta folytatnak a régi [déli] városnegyed tájékán. A legérdekesebb és legfontosabb leletek között ott vannak Gemarjahu ben Sáfán államfőnek és Azarjahu ben Hil-kijahú pap agyagból készült pecsétjei. Ben Sáfán a nép vezetőinek egyike volt Jeremiás idejében. 51 db. egykor fontos dokumentumot záró pecsétet találtak, melyeket Nebukadnezár király Jeruzsálem elestekor az iratokkal együtt elégetett. A tűz azonban még tartósabbá edzette magukat a pecséteteket.

Az egykori lakótelepülés ma a város falain kívül, a templomtértől délre helyezkedik el, és csak a legutóbbi időben kezdték el beépíteni.

FÁK: 20 millió Biblia a Független Államok Közösségébe

Kereken húsz millió Bibliát szállítanak idén és a következő két évben az egykori Szovjetunió területére. A Holland Bibliatársaság adatai szerint Ausztrália, Kanada, Norvégia és az USA illetékes szervei alapítványt hoztak létre, amelynek összege a bibliák nyomdai költségeit fedezi. Az egykori Szovjetunióban kb. 60 millió Bibliára lenne szükség - közölte a Holland Bibliatársaság.

Zaire: Tánc a liturgiában

A Vatikán 1988-ban engedélyezte a négerek táncának beéptítését a liturgiába (vö. Dávid tánca, 2 Sám 6,5)

Izrael: Új lelet Askalonban

Az izraeli Askalonban amerikai régészek aranyborjú szobrocskát találtak. A 11 cm magas szobor aranyból és ezüsből készült, tudósi a Jerusalem Post. Az értékes lelet egy Kr.e. 1550 körül lerombolt kánaanita templom romjai közül került elő. A borjú Baál isten szimbóluma. A tudósok a szobrocskában a bibliai aranyborjú elődjét látják. [KNA]



Egyiptom: Turistaközpont kialakítását tervezik a Sínai hegyen

Ahol egykor Mózes az égő csipkebokorban az élő Istennel találkozott, ahol egykor az izraeliták az aranyborjú körül táncoltak, ott az egyiptomi Idegenforgalmi Minisztérium turistaközpontot akar létesíteni. A tervek szerint 500 villa, 2 hotel, egy bevásárlóközpont, egy iskola és egy kórház épülne fel a hely közvetlen közelében. Sőt, függővasút építését is tervbe vették. A hegy lábánál csöndesen meghúzódó Szent Katalin kolostor görög-ortodox szerzetesei a minisztérium elképzelésében az aranyborjú, a mammon körüli tánc modern formáját látják. Nem szeretnék a hely szentségét, amit Mohammed próféta is elismert, az idegenforgalom oltárán föláldozni. Úgy látszik azonban, hogy az illetékes hatóság inkább hallgat a dollárok, a fontok és a márkák csörgésére. Már most hatalmas tábla hirdeti, hogy hogyan néz majd ki néhány év múlva az a hely, ahol Mózes Istentől a Tízparancsolat kőtábláit kapta. [KNA]

Banglades: A kormány először betiltotta, majd újra engedélyezte a Biblia árusítását

A bangladesi kormány 1990 márciusában betiltotta, és a kibontakozó tiltakozások hatására néhány hónappal később újból engedélyezte az ország hivatalos nyelvén, bengáliul nyomtatott bibliák behozatalát. A Bangladesi Bibliatársaság által kiadott és Hongkongban kinyomtatott Újszövetségi szentírás nagy népszerűségnek örvendett az ázsiai ország túlnyomórészt muzulmán vallású lakossága körében. A Bibliatársaság elnöke, Ashish Muhuri elmondása alapján csupán a tiltás előtti évben 200 ezer példányt adtak el belőle. [KNA]

A Biblia a holnap társadalmában

DDr. Helmut Krätzl püspök

5. A Biblia és a társadalmi, politikai tevékenység

A Biblia egyéneket és csoportokat is bizonyára kezdettől fogva készített cselekvésre, többnyire karitatív cselekvésre. Sőt az a szokás is igen elterjedt, hogy a prédikációban a Bibliából kiindulva túl hamar moralizálunk és viselkedési utasításokat adunk. De az, hogy az evangéliummal való beható foglalkozás politikai tevékenységre ösztönöz, csak a mi korunk sajátossága.

Feltűnő, hogy a Biblia bizonyos helyei nemkeresztények, az egyházhoz nem kötődő emberek számára is cselekvési jelszavakká váltak. Gondoljunk csak a békemozgalomra és annak felhívására, hogy „a kardokból kovácsoljunk ekevasakat.” A Hegyi Beszéd egyes részei sok fiatalt elbűvöltek, s ők társadalompolitikai következtetéseket akartak levonni belőle. A katolikus egyház viszont önkritikus megállapításokat tett „Az Egyház és a mai világ viszonyáról” szóló lelkipásztori konstitúciójában. „Korunk súlyos tévedései közé kell számítani (ezt) a sokaknál tapasztalható hasadást a vallott hitük és a mindennapi életük között.” (GS 43) Az egyház pedig tudja, hogy gyakran „milyen nagy az ellentét az általa hirdetett üzenet és azoknak emberi gyarlósága között, akikre az evangélium van bízva” (uo.). A szegények oly kiáltó nyomora (főleg Latin-Amerikában), és egyúttal a papok és püspökök részéről a Zsinatot követő bámulatos újragondolási folyamat arra vezetett, hogy az evangéliumot egészen másképp olvassuk. Az evangélizálás egyúttal azt jelenti, hogy mindennapjainkat az evangélium alapján éljük. Ezt sok bázisközösség próbálta meg és gondolta végig teológiailag. Az „Igazságosság a világban témáról tárgyaló 1971. évi római püspöki szinódus záróokmányában ezt a kérdést először gondolták át világszinten. A szinódus dicsérte, amit a helyi egyházak, a misszionáriusok és az őket támogató segítségnyújtók tettek a szegényebb népek körében. VI. Pál pápa 1975-ben kiadott „Evangélii nuntiandi” c. apostoli buzdításában ismét elénk állította ezt a gondolatot. Az evangélizálás műve

nem volna tökéletes, „ha nem vetne számot azzal a körülménnyel, hogy az idők folyamán az evangélium és az ember konkrét személyes, valamint társadalmi élete kölcsönösen kihívást jelentenek egymásnak” (EN 29). Az ún. felszabadítási teológiával való tanbeli vita ellenére II. János Pál a „Sollicitudo rei socialis” c. enciklikában ismét pozitív módon foglalt állást az evangélium ilyen konkrétizálása mellett. A „bűnös struktúrák” új erőbevetést követelnek a népek fejlődése érdekében. Ezzel kapcsolatban a pápa különösen kiemeli azt az új módot, amellyel a katolikus egyház Latin-Amerikában közelít a nyomor és a fejlődési elmaradottság problémáihoz. Jelenlegi braziliai látogatása során (1991. októberre, a Ford.) ezt ismét különösen hangsúlyozta, ha hozzá is fűzte azt a figyelmeztetést, hogy mindig hallgassanak a Tanítóhivatalra.

Vajon a Biblia vagy az evangéliumok is olyan jellegűek, mint egy társadalompolitikai kiáltvány? Szabad-e ilyennek lenniük? Ha Isten írott Szava „regula fidei” (a hit zsinórmértéke) és ennek a hitnek tettekben kell életre válnia, ha egy keresztény, aki földi kötelességeit elhanyagolja, ezzel embertársával, sőt magával Istennel szemben való kötelességeit mulasztja el és örök üdvösségét veszélyezteti, amint azt „Az egyház és a mai világ viszonyáról” szóló konstitúcióban olvashatjuk, - akkor egészen világossá válik, hogy a Bibliával való komoly kapcsolat mennyire el kellene, hogy kötelezze az egyházat a világ szolgálatára, és hogy ezért a Biblia alapján élt élet mennyire meg tudna változtatni embereket, sőt a társadalmat is. Az „Isteni kinyilatkoztatásról” szóló konstitúció aláhúzza ezt, amikor arról szól, milyen nagy erő („vis ac virtus”) van Isten Szavában, mennyire élő és hatékony Isten beszéde. Idézetet közöl a Zsidókhöz írt levélből, amely - mint ismert - Isten Szaváról elmondja, hogy az „átható és élesebb minden kétélű kardnál. Behatol, s szétválaszt lelket meg szellemet” (Zsid 4,12).

[Folytatjuk]

Fordította: Székely István

Hiszek a Szentlélek meglepetéseiben. XXIII. János pápa is egy volt közülük. A Zsinat is. Nem számítottunk sem az egyikre, sem a másikra. Miért merülne ki éppen most Isten képzőereje és szeretete?

(Suenens)

*A csoportos bibliaolvasás
egyik bevált formájának leírását az A. Hecht által
összeállított módszertani gyűjteményből vettük át
(Zugänge zur Bibel für Gruppen, KBW, Stuttgart)
A szerző teológiát végzett,
biblikus csoportokat vezet
és bibliakör-vezetők kiképzését végzi*

Hétlépés - módszer

Anneliese Hecht

A hétlépés módszert „bibliai gondolatcsere” [Bible sharing] vagy „Lumko” módszer néven is ismerik. Néhány év óta a közösségek és biblia-csoportok nagy részében sikerrel alkalmazzák. Úgy látszik, a katolikus bibliakörök többsége ezt a szentírásolvasási módot részesíti előnyben. Általa sokak számára válik gyümölcsöző élménnyé a Biblia olvasása. Mások inkább rendkívüli színfoltot látnak benne, amely csak átmeneti vonzóerővel bír. Ismét mások a Biblia megközeleltetéséhez hasznos módszernek tartják ugyan, de szerintük mai körülményeink szükségessé teszik kiegészítését.

A hétlépés módszert a délafrikai Delmenville-i katolikus Lumko Missziológiai Intézetben dolgozták ki lakókörzeti elmélkedő csoportok részére. Az ottani emberek teológiailag képzett bibliakörvezetők híján egyszerű, de ugyanakkor hatékony utat kerestek a Bibliához, amelynek során a hívek kölcsönösen megerősítik egymást hitükben, keresztyénységükben. Maga a Biblia nyújtott nekik példát az emmauszi történetben (Lk 24,13-35), valamint Mária és Márta történetében (Lk 10,38-42) egy olyan elmélkedő-imádkozó megközelítésre, amely az életre váltást célozza.

A/ Az alkalmazás felételei

Mivel ez a módszer nem a Biblia tudományos feldolgozása, nem szükségesek hozzá különleges szentírástudományi ismeretek. Biblikus képzettségű vezető nélkül is alkalmazható. Csupán arról van szó, hogy hallgassunk a Szentírás szavaira, engedjük, hogy azok hatása alá kerüljünk, és a ránk gyakorolt hatásukból mondjunk el valamit a csoportban velünk

Szentírásolvasás

lévőknek, és a többiek által elmondottakat figyelmesen, befogadásra készen hallgassuk.

Minden résztvevőnek legyen kezében a Szentírás vagy legalább az olvasandó szövegrész. A vezető feladata csak annyi, hogy jelezze a soron következő lépést, és ügyeljen arra, hogy egymást figyelmesen meghallgassuk, valamint arra, hogy lehetőleg mindenki szóhoz jusson. A módszer használható nagyobb csoportokban is, de a létszám azért ne legyen túl nagy; 6-8 résztvevő az ideális méret, hogy a gyümölcsöző gondolatcserében mindenki részt vehessen.

- A módszer sikere döntően attól függ, hogy készek-e a résztvevők
- egymásra hallgatni és a mások által mondottakat elfogadni,
 - felismeréseiket, érzéseiket és tapasztalataikat közölni,
 - életüket összhangba hozni Isten szavával.

B/ A hét lépés

1. lépés: **Hívjuk az Urat** - A vezető felkér valakit a csoportból, hogy szabad vagy kötött szövegű imával hívja az Urat a közösségbe; a többiek imádságos lélekkel követik az imát.

2. lépés: **Eloolvassuk a szöveget** - A vezető megadja a szöveg fejezet- és versszámát; megvárja, amíg ezt mindenki megtalálja. Megkéri a csoport egyik tagját, hogy olvassa fel a szöveget. Ezt rövid, csöndes gondolkodás követi.

3. lépés: **Ízlelgetjük a szöveget** - A résztvevők közül egyesek vagy mindnyájan hangosan felolvasnak egy-egy szót vagy néhány szavas szövegrészt, amely különösen sokat mond számukra. Minden felolvasott rész után csendet tartunk, s ezalatt mindenki kétszer-háromszor megismétli magában az elhangzott szavakat, hogy azok beléje ivódjanak. (Erre a csendes odafigyelésre és ismételtetésre igen sokszor túl rövid időt hagynak. Ebben az esetben a vezető ismétlje meg hangosan az utolsóként olvasott szavakat. Ez jelzi a résztvevők számára, hogy több időt hagyjanak az átgondolásra.) A szöveg ilyen ízlelgetése után valaki ismét hangosan és lassan végigolvassa az egész szöveget.

4. lépés: **Hallgatunk** - A szöveg felolvasása után a vezető hallgatásra [csöndes elmélkedésre] szólít fel, megadva ennek idejét (pl. három vagy öt perc, - hogy elkerüljük a zavaró bizonytalanságot. Olyanok számára, akiknek nincs gyakorlatuk az elmélkedésben, a hallgatás ne tartson ennél

hosszabb ideig!) A csend célja lehetővé tenni és segíteni a hallottakon való elmélkedést, vagy egyszerűen lehetőséget adni az Isten előtt való megnyílásra.

5. lépés: **Megosztjuk egymással** - hogy milyen hatást gyakorolt ránk a szöveg. A résztvevők - kényszer nélkül, szabadon - közlik egymással azt, ami megindította és szíven találta őket. Az a legjobb, ha kapcsolatba tudják hozni a hallott és átélmélkedett szentírási részt saját tapasztalatukkal és mindennapi életükkel. De mindenképpen el kell kerülni a mások számára való „prédikálást” vagy egy-egy nyilatkozat „helyességének” vitatását. (Erre a csoport vezetőjének kell vigyáznia!)

6. lépés: **Megbeszéljük** - hogy mit kíván tőlünk az Úr - Most következnek az örömhír fényében mindennapi kérdések megbeszélése és a mindennapi teendőkre javaslatok kidolgozása. Ez a lépés, amely a felismerésekből gyakorlati következtetéseket von le, a legtöbbször számára - európai kultúrkörünkben - általában igen nehéz, mert itt mi keresztények többnyire nem bázisközösségekben élünk, hanem csak alkalmi közösségként jövünk össze. Ezért sok csoport kihagyja ezt a lépést. Így messzemenően az egyénekre marad, hogy ezt a gyakorlati lépést megtegyék. De ebben is támaszt nyújthat a csoport. Például úgy, hogy mondjuk minden negyedik alkalommal - közösen végezzük ezt a 6. lépést és meggondoljuk, hogy a szövegből milyen - bármily csekély - következtetés adódik saját magunk számára. Ekkor legalább azt meg kell állapítanunk, hogy valamilyen életreváltás mindenképpen. A következő találkozáskor a résztvevők elmondják egymásnak, hogyan sikerült teljesíteniük elhatározásukat.

Ennél a lépésnél gyakran az a vezető feladata, hogy várja ki a csend idejét (és állja ki saját tehetetlenségének érzését), amíg olyan gondolatok születnek a résztvevők lelkében, amelyeket az illető személyek valóban meg akarnak és meg is tudnak valósítani. Így teljesen az egyének dolga, hogy ezt a lépést megtegyék a maguk életében.

7. lépés: **Imádkozunk** - Most mindenkit imára szólít a vezető. A jelenlévők résztvesznek a spontán imában, a hálaadásban és kérésben. A végén közösen elmondanak egy ismert imát, vagy elénekelnek egy éneket.

C/ Értékelés

a./ **Hátrányok** - Világosan felismerhetők a módszer korlátai. Ezek mindenekelőtt azzal függenek össze, hogy nem ismerjük, milyen volt a

Biblia környezete keletkezésének korában. Mivel a Biblia olyan könyv, amely a mienktől eltérő kor és kultúra hittapasztalatait és tanúságait adja át, ennek feltárása a gondolkodó és kérdező emberek számára megfelelő háttértudást is kíván. Mai elképzeléseinknek a bibliai szövegre való naív átvitele szakszerűtlen, és az egyoldalú magyarázat veszélyét hordozza magában. Ezt a módszer úgy igyekszik elkerülni, hogy helyet ad sokféle véleménynek és felvetett gondolatnak. Mégis éppen például a 6. lépésnél mutatkozik meg, hogy az itt végzett aktualizálás könnyen figyelmen kívül hagyhatja a szöveg igazi szándékát. Az eljárás így könnyen élettől elszakadt (írászat-al-ízü) gondolkodáshoz vezethet, amely az imát és elmélkedést a mindennapi ügyekhez egyszerűen hozzáteszi, de nem kapcsolja össze azokkal. Az összekapcsolást csak közös vallási-elmélkedő keret nyújthatná. Ezért a módszernek a mi kultúránk világába való átvételekor a lelki megközelítést feltétlenül ki kell egészíteni szövegmagyarázattal is. A Bibliát nem csak át kell elmélkedni, hanem „tanulmányozni” is kell. E téren tanulhatnak a zsidóktól, a Szentírás első befogadóitól, akik intenzív tóran tanulmányokat végeznek, ami a Biblia megalapozottabb megközelítését jelenti. Ha ehhez a feladathoz nem rendelkezünk képzett vezetővel, akkor a csoport jegyezze fel a nyitott kérdéseket és legalább időnként hívjon meg egy hozzáértőt, aki eligazítást adhat számukra.

Ha egy csoport éveken át csak ezt a módszert alkalmazza, akkor - tapasztalataim szerint - fennáll annak a veszélye, hogy a szövegből ismételten saját kedvenc gondolatait olvassa ki, s azután a csoport - végleg kifulladás.

b./ **Előnyök** - A hétlépés módszer a bibliaolvasás egyik „egyszerű módja, amelyhez nem szükségesek különleges bibliatudományi ismeretek. Két-ségkívül ez a fő erőssége. A Biblia kezelésének ez az egyszerű módja a maga elmélkedő-imádkozó megközelítésével jó esély arra, hogy elmélyedjünk a Biblia gondolataiban. Nagy mértékben segít bennünket abban, hogy a Biblia üzenete átformálja mindennapi életünket.

Olvassátok naponta Isten Szavát, és elmélkedjétek róla;
Legyen tanácsadótok Mózes, Izajás, Péter, Pál, János...
Beszéljétek velük, elmélkedjétek velük együtt egész nap.

(Szt. Ambrus)

Folyóiratunkban szeretnénk tájékoztatást adni a külföldi bibliatársulatokról, a miénkhez hasonló célú szervezetek életéről. Az Osztrák Katolikus Bibliaszervezet tevékenységét a szervezet vezetőjének, Dr. Norbert Höslingernek 1991. okt. 16-án, fennállásuk 25. éves évfordulóján elmondott beszéde alapján ismertetjük.

A bibliapostolság ausztriai szervezete

A századunk liturgikus megújulásának vezéralakjaként ismert Pius Parsch atya már 1950-ben ezt írta: „Azon kell lennünk, hogy felvegyük a kapcsolatot más országok biblikus mozgalmaival, s így összefogó szervezetet hozunk létre. Ez az út vezethet a Katolikus Biblia-Világszövetséghez.” Ő már nem érte meg, hogy a II. Vatikáni Zsinaton E. Cekada skopjei püspök által felvetett gondolat alapján 1966-ban létrejött az Osztrák Katolikus Bibliaszervezet (Österreichisches Katholisches Bibelwerk, ÖKBW), amely - hivatalos egyházi intézményként - a püspöki kar felügyelete alatt működik, Klosterneuburg székhellyel. 1968-ban Bea bíboros Rómába hívta az egész világról a bibliapostolság szervezeteinek képviselőit (köztük a más keresztény bibliatársaságokét is); az itt előterjesztett javaslat alapján alakult meg egy évvel később a Katolikus Bibliaszövetség (akkori nevén: a Bibliapostolság Katolikus Világszövetsége), amely együttműködik a többi keresztény bibliatársulatokkal, és amelynek az osztrák [és a magyar, Szerk.] szervezet is tagja.

Az ÖKBW szerteágazó munkájának fontos részét végzi a Biblikus Pasztorációs Szolgálat. Ez az igényeknek megfelelően szervezi vagy segíti a szentírásvasárnapok, szentírás-hetek, biblikus szemináriumok, tanfolyamok, nyári továbbképzések, bibliakiállítások és hasonló rendezvények létrejöttét. Irodalomjegyzékeket készítenek és küldenek szét, vándorkiállítást visznek végig (7 példányban) Ausztria és az olaszországi Dél-Tirol egyházközségein. Bécsben Bibliaközpontjuk működik (Singerstrasse 7). A szolgálatot ellátó 4 főállású munkatárs (2 teológus és 2 titkárnő) együttműködik az egyházmegyei koordinátorokkal és az egyházi továbbképző intézményekkel. A püspökkari felelős (jelenleg DDr. Helmut Krätzl püspök) évente kétszer tart megbeszélést az egyházmegyei megbízottakkal.

Nagyarányú a kiadói és terjesztő tevékenység is. A Szentírás iskolai kiadásain kívül számos bibliatudományi és biblikus-pasztorációs könyvet adnak ki, valamint a következő négy folyóiratot: Biblia és az Egyház, Biblia és a Liturgia, A Biblia ma, és Perikópák - Bevezetés a vasár- és hétköznapi olvasmányokba. A rendeléseket fogadó, továbbító és postázó irodájuk 2000 féle könyvet tud raktárról szállítani (tekintélyes részben

Bibliaközpontok

németországi kiadványokat, tudományos és népszerű, metodikai és gyermekeknek írt könyveket); sokféle folyóiratot, kazettát stb; a beszerezhető kiadványok jegyzékét rendszeresen megküldik a plébániáknak, egyházi intézményeknek és sok magánszemélynek. Tagjai a Katolikus Könyvkereskedők és Kiadók Egyesületének.

Bécsben (a Singerstrasse és Churgasse sarkán) mintaszerűen berendezett biblikus és judaisztikai szakkönyvesbolt működik. Ebben különféle - köztük keleteurópai - nyelvű biblikus és judaisztikai kiadványok, hitoktatási segédesszközök, kazetták, művészi levelezőlapok vásárolhatók. Rendszeresen kiadnak speciális „Judaica” katalógust ki.

1972 óta szerveznek biblikus utazásokat. A célszágok Izrael mellett Egyiptom, Jordánia, Szíria, Irak, Törökország és Görögország is. Súlyt helyeznek a tudományosan megalapozott informálásra, a biblikus lelkiségre és a célszágokban élő emberekkel való személyes kapcsolatokra. A biblikus szemléletmódot igyekeznek más országokban tett utazásokra is kiterjeszteni (a Szentírás hatása az illető ország vallási életére, kultúrájára; más vallások megismerése).

A német, svájci és osztrák katolikus bibliaszervezetek 1971. évi találkozásán felkérték az ÖKBW-t, hogy több nyugati bibliaszervezet támogatásával - hozzá létre a Középeurópai Bibliaszervezetek Munkaközösségét (Arbeitsgemeinschaft Mitteleuropäischer Bibelwerke, AMB), elsősorban Európa keleti felének biblikus téren való segítésére. Ennek keretében azóta több országban támogattak Szentírás-kiadásokat, rendszeresen küldtek könyveket és folyóiratokat (főleg szemináriumoknak, teológiai tanároknak és egyes papoknak). Kétévente „biblikus kollokviumot” rendeztek Bécsben keleteurópai szentírás-tanárok részvételével. A legutóbbi időben támogatják az Európa keleti felében alakuló bibliatársulatokat, és biblikus pasztorációs tanfolyamokat szerveznek azok munkatársai számára [ld. Jeromos f. 6. sz. 23.o, a Szerk.]. A megnőtt tevékenység indokolja Klosterneuburgban külön keleteurópai iroda felállítását [ld. Jeromos f. 7. sz. 30.o.].

A vázolt sokrétű munkát - amelyet csak a központi szervezés tükrében villantottuk fel - a szervezet 23 alkalmazottja és ennél jóval több önkéntes munkatársa, buzgó apostola végzi. A szervezet igazgatását 5 tagú vezetőség látja el, amely főleg a jogi és pénzügyi kérdésekkel foglalkozik. A biblikus- pasztorációs irányítás a biblikus püspök által vezetett kuratórium feladata, amelynek tagjai az egymázmegyei koordinátorok. A központ munkáját tudományos tanács segíti, amelynek tagjai az összes katolikus teológiai karok és főiskolák biblikus professzorai és docensei; ez a testület tanulmánykötet-sorozatot is kiad „Osztrák Biblikus Tanulmányok” címmel. Emellett létrehozták a biblikus intézetek munkatársainak közösségét (előadók, folyóiratok munkatársai, biblikus utak vezetői, egyházmegyei segítők; évente szimpózium). A szerteágazó tevékenység támogatásá-



A Középeurópai Bibliaszervezetek Munkacsoportja 1987-ben

„Biblia Tervcsoport” néven egyesület is alakult, amely jelenleg főként a európai biblikus pasztoráció segítésével foglalkozik.

A kiválóan megszervezett munkát osztrák barátaink még korántsem tekintik tökéletesnek: új feladatokat, új célokat tűznek maguk elé. Deünk már az eddigi eredményeik is megmutatják, hogy hová lehet eljuttatni Szavának szolgálatában kitartó munkával, testvéri összefogással.

[Székely István]

„Arra a felismerésre jutottam, hogy a kereszténység - papok és laikusok - azért t vissza a természetes parancs-vallásosság állapotába, mert nem ismeri a Bibliát, mert nem él a Biblia szerint. Emellett a keresztények számára, akik csak a rüld a bünt!” szabálya szerint élnek, a Biblia ismét csupán egy könyv, amelyet mond nekik. Érzelmek számára nem sokat nyújt. A Szentírás fő témáját, a relem fenségét nem értik meg. És innen ered az, hogy a hívek távol maradtak a iától, sőt még a Biblia szellemétől is, de még a papok sem használták már a iát prédikációs és elmékedési, ima- és lelkipásztori könyvként. Pasztorációjuk, lolkodásmódjuk a természetes erkölcsösség síkjára süllyedt le.” (Pius Parsch,)

Igaz történet

A néni ott ült a padon a földalatti megállójában. Eltelt egy nap, eltelt kettő, s a néni még mindig ott volt. Fel- és leszálló utasok jöttek-mentek. Második nap egy asszony ennivalót vitt neki. Valaki más szegyenlősen pénzt rakott az ölébe és továbbstietett. Egy karizmatikus fiatal odalépett, megcsókolta, megáldotta és így szólt: „Jézus meg fog segíteni téged, aztán - az ügyet Jézusra bízva - ő is ment a maga útján.

Már csaknem egy hét eltelt, s a néni még mindig nem mozdult onnan. Nem is ült, inkább csak úgy lógott a padon. Jószívú emberek le-leraktak mellé egy kis ennivalót, pénzt, és mentek tovább a dolguk után. Ő néha felemelte sebektől borított arcát és megköszönte az adományokat.

A sok jövő-menő között akadt egy, aki egyszer még el tudott menni a néni mellett. Még másodszer is, mert fontos, sürgős dolga volt, - de akkor már tudta, hogy ha még harmadszorra is ott lesz, akkor oda kell mennie hozzá. Este volt már, mikor hazafelé jött a munkából. Ki sem szállt még a földalattiból, amikor látta, hogy a néni - ott van. Odalépett hozzá. Szinte visszahőkölt a bűztől, mely az orrába csapott. De erőt vett magán, odahajolt és megszóltotta: - Mi történt magával, néni? - Az asszony felemelte a fejét és rátekintett, (de csak fél szemével, mert a másikat ki sem tudta nyitni a sebektől, melyek az arcát borították). - Epilepsziás vagyok, roszszul lettem, össze-vissza törtem magam. A pénzemet meg közben ellopták. - Mire van szüksége, néni? - kérdezte tovább. - Ha valami gyümölcslet hozna, hogy a gyógyszeremet be tudjam venni, nagyon megköszönném.

Ez a valaki, amikor a gyümölcslettel visszaért, leguggolt a néni mellé és kérdezgetni kezdte. Kiderült, hogy kitették a lakásából, és két hónapja az utcán van. Nagyon hálás volt az innivalóért és az emberi szóért. És ez a valaki hazament, fogta a telefont, felhívta a különböző segítségsszerveket és hivatalokat és jótékonyssági szervezeteket, hogy segítséget találjon a néni-nek. Az egyik azt mondta, hogy másik ötven segítségsszervegére váró áll az ajtaja előtt, nem tud foglalkozni a néni-vel. A másik fel sem vette a telefont, a harmadik azt mondta, ez az ügy nem rá tartozik, a negyedik azt, hogy már lejárt a munkaideje, keressék meg ezügyben másnap, de másnap sem tett semmit a néni-ért.

Miután látszott, hogy egyetlen erre hivatott szervnek sincs érkezése, hogy a néni-vel foglalkozzon, a néni pedig egyre rosszabb állapotban volt, - ez a valaki ügygel bajjal hazacipelte a néni-t, lefűrésztötte, kipucolta a fergeket a sebei-ből, ruhákat gyűjtött, felöltöztette, és elvitte a kórházba.

[Hava]

Biblikusok III. Szegedi Konferenciája

Rendezi: Hittudományi Főiskola
Szeged, Dóm tér 6. sz.
Benyik György teol. tanár

Szept. 2. este 7 óra: Ünnepélyes megnyitó
Gyulay Endre és *Pápai Lajos* püspökök

Szept. 3. de. 9 óra: Előadások
Jézus feltámadásának fontosabb nézőpontjai (*Jacob Kremer*)
Jézus Kereszthalálának és feltámadásának összefüggései
(*Cserháti Sándor*)
Krisztus feltámadásának ekkleziológiai nézőpontjai (*Gál Ferenc*)
Élet és halál az Ószövetségben (*Rózsa Huba*)

Szept 3. du. 3 óra:
Újszövetségi feltámadáshit református szemmel (*Bolyki János*)
A Lukács evangélium szenvedéstörténte (*Kocsis Imre*)
A feltámadás bazilikája és Jézus sírja (*Gyürki László*)

Szept. 4. de. 9 óra:
A »feltámadás« Pál szerinti értelmezése az 1 Kor 15. részének egzegézise
alapján (*Tóth István*)
Feltámadott az Írások szerint (*Liptay György*)
A Jézus istenségébe vetett hit fejlődése a feltámadás után
(*Tarjányi Béla*)
A húsvéti híradások történetisége (*Schmatovich János*)

Szept. 4. du. 3 óra:
A feltámadás, mint »transitus« Bonaventuránál
(*Várnai Jakab OFM*)
»Secundum Scripturas« - a 132. zsoltár hagyománytörténeti
értékelése (*Rokay Zoltán*)
Az emmaszi tanítványok (*Sulyok Elemér OSB*)

Szept. 4. du. fél 6: Ökumenikus istentisztelet
Seregély István érsek és a vendégegyházak képviselői

A Rendezőség minden érdeklődőt szeretettel vár!

„Elküldte Igéjét

(Zsolt 107,20)

Jótekonysági hangverseny a határainkon túl élő magyarok támogatására

Az egész magyarság jövőjére nézve rendkívüli jelentőséggel bír annak a szellemi-erkölcsi megerősödést célzó talpraállási folyamatnak az alakulása, amelynek napjainkban tanúi lehetünk hazánkban és a szomszédos országokban.

Meggyőződésünk, hogy ezen ígéretes folyamat elősegítése során az is feladatunk, hogy a határainkon túl élő magyarok kezébe magyar nyelvű Bibliát adjunk. Ezzel azt a forrást nyújtjuk nekik, amely a leghatékonyabban segíti a személyes és közösségi élet pozitív alakulását. Hiszen a magyar szó, mindenekelőtt a magyar Biblia évszázadok óta az egyik legjelentősebb tényezője a magyar nyelvi-nemzeti identitás megőrzésének. Ezért érkezik hozzánk számtalan ilyen irányú kérés, megkeresés.

Szeretnénk tehát minél több magyar nyelvű Szentírást juttatni a felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és vajdasági magyarságnak. E területeken a magyar lakosság szűken becsülve mintegy 4 millió lelket számlál. Ha legalább minden ezredik embert juttatunk Bibliához, akkor 4000 darabra van szükség. (Egy Újszövetség ára 200.- Ft, egy teljes Biblia 600.- Ft.)

Célunk megvalósítása érdekében a Szent Jeromos Bibliatársulat és a Szentírás Alapítvány „Elküldte Igéjét” címmel jótekonysági koncertet rendez 1992 szeptember 13-án este fél 8 órai kezdettel a budapesti Zeneakadémia nagytermében. A hangversenyen közreműködő művészek: Csavlek Ételka, Falvai Sándor, Keveházi Gyöngyi, Kistétényi Melinda, Maros Éva, Patkó József, Szenthelyi Judit, Szenthelyi Miklós, valamint a Magyar Rádió Gyermekkorusa és a Magyar Virtuózok Kamarazenekar.

A rendezvény védnökei:

Dr. Franz König bíboros, Bécs nyugalmazott érseke
Dr. Seregély István egri érsek, a MKPK elnöke
Csoóri Sándor író, a Magyarok Világszövetségének elnöke
Dr. Entz Géza c. államtitkár, a Határon Túli Magyarok Hivatalának elnöke

Műsor :

Bartók:	Gyermekkarok
Kodály:	Gyermekkarok
Bach:	Esz-dúr Prelúdium és fuga, BWV. 552.
Schubert:	Ave Maria
Gounod:	Ave Maria
Saint-Saens:	Ave Maria
Liszt:	II. Rapszódia
Csajkovszkij:	Melankólikus szerenád Valse scherzo
Caldara:	S'ebben crudele
Gluck:	O'del dolce ardor
Scarlatti:	Gia il sole dal Gange
Rossini:	D-dúr szonáta
Debussy:	Két tánc

Műsorvezető: Czigány György

Virágdíszítés: Sajo Anna

Kérjük kedves Olvasóinkat, karolják fel ezt a nemes kezdeményezést, s legyenek segítségünkre a szükséges anyagi fedezet előteremtésében. Lehetőségeikhez mérten támogassák ill. szerezzenek az ügynek további támogatókat! A befizetéseket Társulatunk csekkszámláján várjuk: OTP Köröndi körzeti fiók, 218-98299 510-071404-2 sz. (kérésre csekket küldünk!), vagy postautalványon a Szent Jeromos Bibliatársulat címére (ld. lent). Minden nagylelkű segítséget előre is köszönünk.

Támogatóinkat szeretettel várjuk a hangversenyre! Helybiztosításhoz (ingyenes) jegyek augusztustól kaphatók a Zeneakadémián, a Magyar Nemzeti Filharmóniánál, valamint a Bibliaközpontban (postai úton is).

„Aki becsüli a Bibliát, és szereti a magyar népet, csatlakozik a Bibliatársulat kezdeményezéséhez! [Seregély István érsek]

Szent Jeromos Bibliatársulat

Bibliaközpont

1066 Bp. Teréz krt. 28. I. 6.

(nyitva: kedd, csütörtök 9-17)

Rendezvények

Közgyűlés

Társulatunk éves közgyűlését szokás szerint a Szent Jeromos ünnepét megelőző szombaton, 1992. szept. 29-én de. 10 órakor tartjuk. A közgyűlés helyéről kellő időben értesíteni fogjuk Társulatunk tagjait.

Jeromos estéék

A nyári szünet után a következő évadban is megtartjuk Társulatunk rendszeres továbbképző és tájékoztató összejöveteleit minden hónap második szerdáján este 6 órakor a Bibliaközpont tanácstermében (1066 Bp. Teréz krt. 28. I/6. sz.). Minden alkalommal neves előadók érdekes előadásaira számíthatunk, amelyet baráti beszélgetés és agapé követ. Társulatunk tagjait és minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Biblióra-vezetőképző

Még ez ősszel szeretnénk megtartani első biblióra-vezetőképző zónket. A külföldi, szakképzett, és a biblikus-lelkipásztori munkában nagy gyakorlattal rendelkező előadókat a Katolikus Bibliaszövetség Közép- és Keleteurópai Regionális Szervezete biztosítja számunkra. A vezetőképző szeminárium egy kibővített hétvégét fog igénybe venni (péntektől vasárnapig); pontos helyét és időpontját a katolikus sajtóban fogjuk ismertetni. Érdeklődők jelentkezését azonban már most is szívesen látjuk.

Bibliafordítók Szeminárium

A Katolikus Bibliaszövetség Közép- és Keleteurópai Regionális Szervezete 1993. első hónapjaiban hazánkban, a Szent Jeromos Bibliatársulat közreműködésével tervezi megrendezni a régió első nemzetközi bibliafordító szemináriumát mindazok számára, akik a volt szocialista országokban jelenleg vagy a közeljövőben a Szentírás új fordításain dolgoznak.

Imaóra

Tagságunk egy kis csoportja minden második héten [az év páratlan péntekjein du. 5-6-ig, Bp. VIII., Mária u. 20] imaórát tart, hogy Isten áldását kiesdje munkánkhoz, és imaiba foglalja minden egyes társulati Tagunk, Jötevőnk és Olvasónk személyes problémáit, gondjait. Kérjük, a távolból is kapcsolódjanak be ebbe a közös imaiba.

Társulatunk

Társulatunk védnöke - Örömmel adhatjuk Tagtársaink és Olvasóink tudtára, hogy Dr. Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi főapát volt szíves vállalni a védnökséget Társulatunk felett. Amikor ebben a tisztségben üdvözölhetjük Várszegi püspök urat, kívánjuk Isten áldását munkájára, és bizalommal várjuk, hogy a bibliaapostolság ügyét eredményesen fogja támogatni és képviselni.

Stefan Dinges látogatása - Április 28-án meglátogatta Bibliaközpontunkat Stefan Dinges úr, a Katolikus Bibliaszövetség Közép-Kelet-európai Irodájának (Klosterneuburg, Ausztria) vezetője, hogy tájékozzdjék Társulatunk helyzetéről, és a helyszínen mérlegelje, miben lehetne segítségünkre a világszervezet.

Dinges urat a Társulat vezetősége és munkatársai fogadták a Bibliaközpontban. Helyzetünk ismertetése során elismeréssel nyugtázta erőfeszítéseinket és eredményeinket. Örömmel látta mindeneke előtt saját, központi irodánkat Budapest központjában, jól elérhető helyen. Üdvözölte a jótékonsági hangverseny tervét, az egyházmegyei központok sikerrel folyó szervezését, elismeréssel szólt folyóiratunkról és Tagságunk anyagi áldozatairól, lelkes támogatásáról. Megelégedéssel állapította meg, hogy a bibliaapostolság gondolata és szervezett kiépítése hazánkban a legelőrehaladottabb a volt szocialista országok közül.

A látogatás délutánján Dinges urat Várszegi püspök úr, Társulatunk védnöke fogadta Pannonhalmán. A tájékoztató megbeszélés az eredményes együttműködés jó kilátásait fedte fel a résztvevők előtt.

Este Pantó Eszter irodavezető és családja volt szíves vendégül látni Dinges urat és a Bibliaközpont munkatársait. A kellemes hangulatú este méltó befejezése volt jeles vendégünk látogatásának.

Egyházmegyei központok - Székely István munkatársunk fáradozásainak eredményeként egyre több egyházmegyében sikerül megtalálnunk a megfelelő munkatársakat, hogy általuk a fővárostól távolabb élő tagjainkkal is szorosabbra fűzhessük kapcsolatunkat. Több vidéki városban (így pl. Egerben, Vácott, Szombathelyen, Zalaegerszegen, Balassagyarmaton, Baján, Pécsen, Nyíregyházán) szervezés alatt áll, néhány helyen pedig a közeljövőben indul a helyi csoportok létesítése. Ezek a csoportok lehetővé fogják tenni vidéki tagtársaink gyakoribb összejöveteleit, biblikus képzését, a kívülről érdeklődők számára évente biblikus nap rendezését, a fiatalok versenytét, segítik kiadványaink terjesztését.

Néhány egyházmegyében már felkértünk egy-egy lelkes munkatársunkat (főpásztoraik tudtával ill. hozzájárulásával), hogy Társulatunk mun-

Társulatunk

káját és céljait egyházmegyei koordinátorként segítse. A már működő koordinátorok:

- Dr. Gyürki László kanonok, plébános (Körmend, szombathelyi)
- Dr. Varga Lajos püspöki titkár (Vác, váci)
- Binszki József újmises (Baja, kalocsai)
- Nobilis Márió káplán (Dunaújváros, fehérvári)
- Dr. Czeglányi Zsolt plébános, (Abaliget, pécsi).

Készséges együttműködésüket hálásan köszönjük, és munkájukhoz Isten áldását kérjük.

A környékükön élő Tagtársaink minden társulati ügyben bizalommal fordulhatnak hozzájuk, addig is, amíg ők nem jelentkeznek Tagjainknál ajánlatokkal, programokkal.

Bibliaközpont - A budapesti tagok nagy öröme áprilisi Jeromos estéinkre új Bibliaközpontunkban az iroda és a két szinten elhelyezett kiadványtároló polcok már készen és berendezve várják a vendégeket. A szabadon hagyott nagyobb helyiség (tanácsterem) megfelelő és barátságos környezetet biztosít az előadásokhoz, baráti beszélgetésekhez.

Örömteli meglepetés volt számunkra, hogy a Központi Szeminárium-ból és a Hittudományi Akadémiáról néhány kispap és hallgató(nő) önként vállalkozott a tanácsterem kifestésére, az ablakok mázolására [munkatársaink közreműködésével]. Ezzel kb. 40 000 Ft-ot takarítottak meg Társulatunknak.

Időközben elkészültek a tanácsterem összecuszkható asztalai is; így már csak irodagépekre (számítógép, másológép, stb.) lenne szükségünk, valamint a kisebb helyiségek átalakítására (a konyha hasznosítása).

Címek - Többnyire csak véletlenül értesülünk arról, ha Tagtársaink vagy Megrendelőink címe megváltozik. Kérjük, hogy esetleges címváltozásokat közöljék Központunkkal.

Imaszándék - József nevű tagtársunkat pappá szentelték, Izabella alapító tagunk szerzetesrendbe lépett (és végleg külföldre távozott), Erzsébet alapító tag pedig 51 éves korában váratlanul elhunyt. Kérem, foglalják őket imáikba - ők is imádkoznak értünk.

* * *

Az a támogató együttműködés, amely megnyilvánul Társulatunk tagjai és Füzetünk olvasói részéről levelek, javaslatok, kritikák, kétkézi segítség, ima, tagdíj, adomány és még sok más formában - igen nagy örömmel tölt el, és ezúton is szeretném mindezt a magam és mindannyiunk nevében szívből megköszönni.

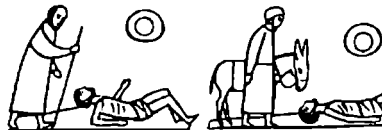
Tarjányi Béla

Bélyegzők

Bibliai témájú bélyegzők forgalmazását kezdtük meg Biblia-központunkban. A 10-10 darabból álló sorozatok ó- és újszövetségi történetek mozzanatait ábrázolják, igen alkalmasak arra, hogy a történetekről könnyűszerrel számtalan kártyát, szemléltető képsort készítsünk. (Ószövetség: Ábrahám, Mózes, Illés-Elizeus, József és Dávid története; Újszövetség: Jézus születése, Jézus példabeszédei, Jézus csodái, Jézus gyógyít, az irgalmas szamaritánus [felére kicsinyítve ld. lent], a tékozló fiú, szenvedéstörténet, Jézus feltámadása.)

Egy bélyegző 150 Ft [130 Ft], sorozat 1300 Ft [1200 Ft]

Emblémák [38 féle, ld. lent balról] 120 Ft/db. [105 Ft]



Megjelent

a FORRÁS Magyar Keresztény Média első bibliai témájú videokazettája „*A könyvek könyve*” címmel. Kapható és megrendelhető a Bibliaközpontban, ára 990.- Ft [tagjainknak és terjesztőknek 960.- Ft].

Ismét kapható a bibliaórák-sorozat első, legközkedveltebb kötete, a *Találkozások*. Ára 200.- Ft [170.- Ft]. - *Az Aranyvirág* című, közkedvelt kiadványunk (mesék felnőtteknek, gyerekeknek) első kiadása elfogyott. Megrendelőink szíves türelmét kérjük: A vajdasági helyzet miatt még mindig nem készült el az új kiadás. - *A Bibliai Albumot* újabb, nagy kedvemményel árusítjuk, ld. a borítón! Újabb kötete csak akkor jelenhet meg, ha az első kötet költségei megtérülnek (ettől még igen messze vagyunk).

Szeretettel ajánljuk:

ÚT, IGAZSÁG, ÉLET - Ingyenes katolikus missziós folyóirat

Szétesztásra, terjesztésre ingyenesen megrendelhető

Cím: Felsmann József 2092 Budakeszi, Postafiók 21

MOZDUL A FÖLD - A Katolikus Népfőiskolai Szövetség kéthetente megjelenő újsága - Ára: 20 Ft [egész évre 480.- Ft]

Cím: 1126 Bp. Nagy Jenő u. 5. sz.

ZÁSZLÓNK - A Regnum Marianum havonta megjelenő lapja

fiatalok számára - Ára: 35 Ft [egész évre 450 Ft]

Cím: 1036 Bp. Kórház u. 37. sz.

HITÉLET - Katolikus családi folyóirat

Ára: 60 Ft (éves előfizetés 660 Ft)

Cím: Agapé Kft, 6725 Szeged, Mátyás tér 26

Dr. Jakubinyi György: *MÁTÉ EVANGÉLIUMA*

Az új magyar kommentársorozat első kötete.

Szent István Társulat, 1991 - Ára: 290.- Ft

Gyürki László: *A BIBLIA FÖLDJÉN* - Szentföldi útikalauz

Sz.G.E.K, 1990 - Ára: 160.- Ft

SZÍNES KÉPESLAPOK, KÖNYVJELZŐK szentfrási idézetekkel a Szentfrás Alapítvány kiadásában

Ára: 13.50 ill. 6.50 Ft [10 db.: 75 ill. 40.- Ft]

Ajánlatunk

Újszövetségi szentírás - 12. kiadás	225.- Ft	[150.- Ft]
Bibliai Képes Album 144 beragasztható képpel (teljes készlet, kedvezményesen)		[400.- Ft]
(" -"- nyereménylap nélkül)	300.- Ft	[250.- Ft]
Kis Bibliai Atlasz	248.- Ft	[180.- Ft]
Opálény-Balázs: Újszövetségi szövegmutató szótár (Hasznos segédészköz szentírási szavak, kifejezések előfordulási helyeinek kikereséséhez.)		400.- Ft
Jeromos füzetek 1-7. szám	210.- Ft	
Képeslapok szentírási szöveggel (levelezőlap)	13.5 Ft	[7.5 Ft]
(könyvjelző)	6.5 Ft	[4.- Ft]
Az Aranyvirág (előkészületben)	160.- Ft	[130.- Ft]
Die goldene Blume (mesék német nyelven)	50.- Ft	[40.- Ft]
Találkozások (bibliaórák)	200.- Ft	[170.- Ft]
Példabeszédek (bibliaórák)	200.- Ft	[170.- Ft]
Csodák (bibliaórák)	200.- Ft	[170.- Ft]
LOGOSZ (bibliai társasjáték 6 éves kortól)	499.- Ft	
MISSZIÓ (bibliai társasjáték [Pál élete])	300.- Ft	
Bibliai jelenetek (pecsétek)	150.- Ft	[130.- Ft]
10 db.-os sorozat	1300.- Ft	[1200.- Ft]
Emblémák (pecsétek)	120.- Ft	[105.- Ft]
A könyvek könyve (videókazetta, 21 perc)	990.- Ft	[960.- Ft]

Tagjainknak, terjesztőinknek a zárójelbe tett árat számítjuk!

A fenti kiadványok megvásárolhatók
és megrendelhetők **Bibliaközpontunk címen:**

Szent Jeromos Bibliatársulat
BIBLIAKÖZPONT

1066 **B u d a p e s t** Teréz krt. 28. I. em. 6.

Telefon: 132-22-60 - Nyitva: kedd, csütörtök 9-17-ig.

Verbum Domini

40.- Ft

Éves előfizetés 160 Ft (+ postaköltség)



Szent Jeromos, Társulatunk védőszentje

manet in aeternum
